

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/57/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723100335
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:0723100335.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Green Art a.s., so sídlom v Bratislave, Hradská 60/A, IČO: 36 808 601, právne zast.: JUDr. Lívia Krnčoková, advokátka, so sídlom v Bratislave, 29. augusta 5, proti žalovanému: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom v Bratislave, Vazovova 7/A, v konaní o preskúmanie zákonnosti oznámenia žalovaného z 27. novembra 2012, číslo 2012/4401/AOTP a ESF a z 27. novembra 2012, číslo 2012/4406/AOTP a ESF, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave z 23. októbra 2023, č. k. 4S/13/2023-296, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom konania nepriznáva nárok na náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

1. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) uznesením z 23. októbra 2023, č. k. 4S/13/2023-296 odmietol správnu žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) ako podanú oneskorene.

2. Správny súd aj s odkazom na uznesenie kompetenčného senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zo 06. októbra 2022, sp. zn. 1SKomp/27/2022 dospel k záveru, že je daná právomoc správneho súdu vec prejednať a rozhodnúť. Konanie žalovaného o žiadosti žalobcu na poskytnutie príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z.z.“) je konaním orgánu štátnej správy o práve právnickej osoby v oblasti verejnej správy a bez ohľadu na to, že žalobný petit nezodpovedá žalobnému petitu, aký sa vyžaduje pre správnu žalobu, je zrejmé, že predmetom je nárok plynúci zo zákona č. 5/2004 Z.z.

3. Následne po ustálení svojej právomoci vo veci konať a rozhodnúť správny súd v rámci skúmania ďalších podmienok nevyhnutných na prejednanie a rozhodnutie veci mal preukázané, že správna žaloba bola podaná oneskorene, t.j. po uplynutí lehoty dvoch mesiacov. Mal preukázané, že oznámenie z 27. novembra 2012, číslo 2012/4406/AOTP a ESF bolo žalobcovi doručené dňa 10. decembra 2012; k oznámeniu z 27. novembra 2012, číslo 2012/4401/AOTP a ESF uviedol, že zo spisu nebolo zrejmé, kedy bolo doručené, avšak s odkazom na obsah žaloby predpokladal rovnaký dátum doručenia ako pri druhom oznámení. Navyše samotná lehota od vydania oznámenia z 27. novembra 2012, číslo 2012/4401/AOTP a ESF po podanie žaloby viacnásobne prekročila prekluzívnu lehotu uvedenú v § 250b ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“). Uzavrel, že žalobca podal žalobu dňa 10. septembra 2015, t.j. po uplynutí lehoty dvoch mesiacov podľa § 250b ods. 1 OSP. Žalobca podal žalobu po skoro troch rokoch od oznámenia / doručenia oboch oznámení.

4. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

II.

5. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním z 13. októbra 2022. Kasačnú sťažnosť odôvodnil poukazom na § 440 ods. 1 písm. a/, § 440 ods. 1 písm. f/, § 440 ods. 1 písm. g/ a § 440 ods. 1 písm. j/ SSP.

6. Namietal, že správny súd v odôvodnení uznesenia nevysvetlil, ako z § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. vyvodil, že žalovaný má vo veciach príspevkov rozhodovaciu právomoc a ako sa vysporiadal so skutočnosťou, že v § 13 menovaného zákona žiadna takáto právomoc žalovaného zakotvená nie je. Uznesenie kompetenčného senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1SKomp/27/2022, z ktorého vychádzal správny súd, sa bližšie nezaoberalo pôsobnosťou žalovaného podľa § 13 zákona č. 5/2004 Z.z. a ani bližšie neanalyzovalo ustanovenie § 60 tohto zákona, ktoré žiadne rozhodnutie ani správne konanie nepredpokladá. Neexistuje žiadna právna úprava regulujúca oznámenia, ktoré vydáva žalovaný v súvislosti s poskytovaním príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. Ak žalovaný prostredníctvom týchto oznámení iba informuje o poskytnutí či neposkytnutí príspevku, nie je možné priznať týmto oznámeniam väčšiu právnu silu, ako v skutočnosti majú, pretože na to neexistuje žiadna opora v zákone, ktorá by to umožňovala. Zákon č. 5/2004 Z.z. neumožňuje žalovanému neposkytnúť žalobcovi príspevok alebo mu poskytnúť príspevok v inej ako zákonom stanovenej výške, zároveň tento zákon nezveruje žalovanému právomoc rozhodnúť o nároku žalobcu na poskytnutie príspevku ani právomoc rozhodovať o výške príspevku. Na poskytovanie príspevkov podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. sa správny poriadok nevzťahuje, pretože sa nejedná o rozhodovanie orgánu verejnej správy, a preto nároky na zaplatenie týchto príspevkov nie sú predmetom správneho súdnictva. Z uvedených oznámení žalovaného vyplýva, že nimi iba oznamuje poskytnutie príspevku žalobcovi, a tiež, že žalovaný poskytuje príspevok na základe žiadosti žalobcu a na základe priznaného postavenia chránenej dielne, a nie na základe oznámenia. Žalobca mal za to, že na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, pretože v prípade nároku, ktorý si žalobca uplatňuje žalobou, neprebiehala žiadne administratívne konanie a vôbec sa nepostupovalo podľa správneho poriadku, pretože nárok na poskytnutie príspevku prináležal žalobcovi priamo zo zákona a žalovaný nemal právomoc o tomto rozhodovať. V prípade, ak žalovaný neposkytne žalobcovi príspevok, na ktorý má žalobca zo zákona právny nárok, žalobca nemá inú možnosť, ako si uplatniť tento nárok v civilnom konaní. Žalobca ďalej uviedol, že sa nedomáhal preskúmania oznámení žalovaného, ale plnenia, ktoré mu prináleží priamo zo zákona, pretože príspevky, ktorých zaplatenia sa domáhal, sú obligatórne, právne nárokovateľné príspevky (§ 70 ods. 6 zákona č. 5/2004 Z.z.), o ktorých žalovaný nemá právomoc rozhodovať, ale ich má poskytovať priamo zo zákona. Išlo teda o záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ktorý sa riadi Obchodným zákonníkom a vznikol tým, že žalovaný priznal žalobcovi postavenie chránenej dielne a žalobca splnil všetky zákonné podmienky na poskytnutie príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. Pri posudzovaní záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je potrebné za určujúce kritérium považovať jednak povahu subjektov vystupujúcich v tomto vzťahu a jednak povahu samotného záväzku. V súvislosti so svojou argumentáciou, žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 2Cdo/139/2019, sp. zn. 4Cdo/52/2020), Krajského súdu v Bratislave (sp. zn. 6Co/28/2021), Okresného súdu Bratislava I (sp. zn. 17C/73/2016, sp. zn. 20C/114/2016, sp. zn. 9C/137/2015).

7. Záverom navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

8. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním z 22. marca 2024. Plne sa stotožnil s právnym názorom správneho súdu, konanie žalovaného podľa zákona č. 5/2004 Z.z. je rozhodovaním orgánu štátnej správy, a teda vzťah medzi žiadateľom o príspevok (žalobcom) a žalovaným je vzťahom verejnoprávnym. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

IV.

9. Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti bolo doručené žalobcovi dňa 12. mája 2024 na vedomie.

V.

10. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu, ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

11. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

13. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

15. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

16. Podľa § 181 ods. 1 SSP, fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

17. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

18. Podľa § 461 SSP, kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

19. Najvyšší správny súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správny súd postupoval správne, keď správnu žalobu žalobcu v súlade s § 98 ods. 1 písm. d/ SSP ako oneskorene podanú odmietol.

20. V prvom rade je potrebné uviesť, že zo strany správneho súdu bolo správne, keď predtým, ako pristúpil k samotnému prejednaniu veci, zaoberal sa svojou právomocou vo veci konať, vzhľadom na skutočnosť, že Okresný súd Bratislava I aj s odkazom na právny názor vyslovený v rozhodnutí kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1KO/32/2018 postúpil žalobu žalobcu krajskému súdu. S uvedeným sa najvyšší správny súd stotožňuje. V tomto smere najvyšší správny súd poukazuje na najnovšie rozhodnutia kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a najvyššieho správneho súdu (ďalej len „kompetenčný senát“), ktorých predmetom bolo rozhodnúť o právomoci správnych súdov a civilných súdov v súvislosti s aplikáciou § 60 zákona č. 5/2004 Z.z., konkrétne sp. zn. 1SKomp/27/2022 a 18SKomp/3/2022. Rozhodnutia kompetenčného senátu vychádzali už zo skôr vysloveného právneho názoru prezentovaného v rozhodnutí sp. zn. 1KO/32/2018, od ktorého kompetenčný senát nevidel dôvod sa odkloniť. V spomínaných rozhodnutiach kompetenčného senátu bolo skonštatované, že cit.: „ (...) že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo zákona č. 5/2004 Z.z., daná vec nepatrí do všeobecného občianskoprávneho súdnictva, ale patrí do súdnictva správneho...“. K uvedenej otázke sa vyjadril aj správny súd, ktorý podporne poukázal na záver plynúci z rozhodnutia sp. zn. 1SKomp/27/2022, z toho dôvodu najvyšší správny súd len na uvedené odkazuje. Ako bolo naznačené, senát najvyššieho správneho súdu sa s uvedenými rozhodnutiami

stotožňuje, a preto konštatuje, že správny súd nepochybil, ak žalobcom podanú žalobu vyhodnotil ako správnu žalobu vo veciach súdneho prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy, na ktorých prejednanie majú právomoc správne sudy v zmysle § 6 SSP.

21. Žalobca v kasačnej sťažnosti okrem iného namietal, že správny súd svojvoľne zmenil petit žaloby, pretože žaloba bola podaná z dôvodu plnenia žalovaného a nie z dôvodu súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného. V tejto súvislosti najvyšší správny súd konštatuje, že pre vymedzenie pojmu súkromnoprávneho sporu a súkromnej veci v zmysle § 3 CSP nie je rozhodujúci petit žaloby (návrhu), ale zásadne príslušná hmotnoprávna úprava právneho vzťahu, z ktorého vznikajú či majú vzniknúť práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom sporu v danej veci (bližšie pozri rozhodnutia kompetenčného senátu sp. zn. 1SKomp/2/2021, 1SKomp/3/2021, 1SKomp/6/2021, 1SKomp/27/2022 a 18SKomp/3/2022). „Vzťahy upravené normami súkromného práva sú založené na princípoch právnej rovnosti ich subjektov. Práva a povinnosti tvoriace obsah súkromnoprávnych vzťahov vznikajú na základe prejavu vôle vyplývajúceho z princípu autonómie ich subjektov. To znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Verejnoprávne vzťahy sú založené na nerovnom právnom postavení ich subjektov, pretože orgány verejnej moci rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov na báze autoritatívnosti (ide o vzťahy vertikálne). Pre vyriešenie otázky, či ten-ktorý právny vzťah je súkromnoprávny alebo verejnoprávny je nevyhnutné zistiť, z ktorého právneho vzťahu sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok (predmet súdneho konania). Uvedenie rozhodujúcich skutočností v žalobe umožňuje súdu analyzovať daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok a uskutočniť jeho právnu kvalifikáciu aj z pohľadu otázky právomoci súdu na konanie“ (bližšie pozri 1SKomp/27/2022 alebo 18SKomp/3/2022). Obdobne porovnaj uznesenie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a najvyššieho správneho súdu sp. zn. 1KO/10/2021.

22. Po tom, čo mal správny súd ustálenú právomoc vo veci konať a rozhodovať, správne pristúpil k prevereniu ďalších podmienok, až za splnenia ktorých bol vôbec spôsobilý vec meritórne rozhodnúť. Jednou z týchto podmienok je samozrejme podmienka včasnosti podanej správnej žaloby. Z obsahu súdneho spisu najvyšší správny súd zistil, že žalobca doručil a podal žalobu na okresný súd v mesiaci september 2015 (žaloba vyhotovená dňa 03. septembra 2015, doručená na okresný súd 10. septembra 2015). Je potom v celku zrejmé, že vo vzťahu k oznámeniu žalovaného z 27. novembra 2012, číslo 2012/4406/AOTP a ESF žalobca nepodal žalobu v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia rozhodnutia žalovaného žalobcovi, keď uvedené oznámenie mu bolo doručené dňa 10. decembra 2012, a teda lehota na podanie žaloby uplynula dňa 10. februára 2013 (nedeľa, teda posledný deň na podanie žaloby bol 11. február 2013). Rovnako sa možno stotožniť s názorom správneho súdu, že vo vzťahu k oznámeniu žalovaného z 27. novembra 2012, číslo 2012/4401/AOTP a ESF zo spisu síce nebolo zrejmé, kedy bolo doručené, avšak s odkazom na obsah žaloby je možné za viac ako pravdepodobné predpokladať rovnaký dátum doručenia ako pri druhom oznámení. Navyše v tomto smere žalobca v kasačnej sťažnosti žiadne námietky nevzniesol. Žaloba tak bola podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej zákonnej lehoty na podanie žaloby upravenej v § 181 ods. 1 SSP vychádzajúc pritom z princípu priamej aplikability SSP upravenej v § 491 ods. 1 SSP v spojení s § 491 ods. 2 a 3 SSP (porovnaj § 250b ods. 1 OSP). Najvyšší správny súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom správneho súdu, že v prejednávanej veci nemôže dôjsť k meritórnemu prejednaniu podanej žaloby, keď tomu bráni procesná (neodstrániteľná) podmienka spočívajúca v zmeškaní lehoty na podanie žaloby, tak ako to predpokladajú ustanovenia SSP. Uvedené zmeškanie lehoty na podanie žaloby nemožno odpustiť.

23. Žalobcov poukaz na odlišný názor člena kompetenčného senátu vo veciach vedených pod sp. zn. 1SKomp/27/2022 a sp. zn. 18SKomp/3/2022 nijako nemení na skutočnosti, že spomínané rozhodnutia kompetenčného senátu sú právne záväzné, pretože boli prijaté v pomere hlasov 7:1 v konajúcom senáte. Rovnako ako vysloviť odlišný názor na rozhodnutie v prejednávanej veci je zákonným právom sudcov, čo však samo o sebe neznamená, že právny názor vyslovený zvyšnými zákonnými sudcami je nesprávny. Preto aj tieto námietky najvyšší správny súd vyhodnotil ako irelevantné.

24. Zároveň najvyšší správny súd odkazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v danom kontexte pripomenul, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho

rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Všeobecný súd je povinný na procesné úkony účastníkov primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným právnym poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu a štádia civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu (I. ÚS 372/06). Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre stabilne zdôrazňuje, že článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd síce ukladá súdom povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, túto požiadavku však nemožno chápať tak, že súdy majú povinnosť dať podrobnú odpoveď na každý argument (rozsudok vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. apríla 1994, č. 16034/90, § 61).

25. V závere najvyšší správny súd uvádza, že v právne a tiež v skutkovo obdobnej veci a dokonca týkajúcej sa tých istých účastníkov konania už raz rozhodol uznesením z 30. augusta 2023, sp. zn. 6Ssk/8/2023, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo 14. mája 2024, sp. zn. II. ÚS 241/2024 následne žalobcom podanú ústavnú sťažnosť odmietol stotožniac sa so závermi, plynúcimi z predmetného uznesenia.

26. Z vyššie uvedených dôvodov, najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť žalobcu postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

27. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, keďže nebola splnená podmienka výnimočnosti (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho správneho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.